

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

Statutární město Brno
Odbor kultury
Mgr. Jaroslav Hamža
Dominikánské nám. č. 3
601 67 Brno

V Praze, 13. října 2008
Č.j.: 1166-08/Bo/Ce

Věc: Stanovisko České komory architektů k Výtvarné soutěži o návrh na ztvárnění fontány na Dominikánském náměstí v Brně

Vážený pane magistře,

děkujeme za Vaši reakci na náš dopis ze dne 2. 10. 2008. Ačkoliv je chvályhodné, že jste při přípravě soutěže postupovali dle znění zákona č. 137/ 2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, což je ostatně, jakožto veřejný zadavatel, Vaší povinností, musíme Vás upozornit, že právní úprava týkající se soutěží o návrh, není omezena pouze touto právní normou. Mezi právní normy, které tak činí, patří především zákon č. 40/ 1964 Sb., občanský zákoník, dále zákon č. 360/ 1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a Soutěžní řád ČKA vydávaný zmocněním § 23 odst. 6 písm. i) a s) výše citovaného zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů. Právě Soutěžní řád České komory architektů upravuje konání architektonických, popřípadě urbanistických soutěží, které jsou nejčastějším případem soutěží o návrh.

O tom, že soutěž obsahuje architektonické prvky, vypovídá jednak sama povaha věci (fontána/ kašna a její umístění do náměstí) a jednak i několik explicitních výroků v soutěžních podmínkách, díky kterým neexistují pochybnosti o tom, že bude posuzován také architektonický proces, a že jde minimálně o soutěž architektonicko-výtvarnou. O výše uvedeném svědčí obsah odstavce Předmět a účel soutěže „Snahou vyhlášovatele je získat návrhy děl, ze kterých bude možné vybrat vhodné **architektonicko-výtvarné řešení** vodního prvku, jehož **začlenění do daného prostoru** bude z hlediska plánované rehabilitace náměstí nejpříznivější.“ Jen tato pouhá citace stačí k tomu, aby bylo nepochybné, že jde o proces architektonického návrhu.

Tato povaha plyne ze samé podstaty věci. Fontána či kašna není a nikdy nebyla ba ani nemůže být jen a pouze dílem výtvarným v tom smyslu, jak je tento pojem vnímán minimálně posledních 100 let. Dovolte nám připomenout, že fontána (což je totéž co kašna) se vyvinula z veskrze praktického a služebného předmětu, jímž byla studna, pramen, tůň, vyvěračka či jiné podobné místo, kde bylo možno nabírat vodu. Později byla voda vedena ať již akvadukty či trubními vodovody do center měst, kde byla užitná funkce těchto nádrží zlepšována pevným zábradlím či předprsněmi, aby okolní bláto neznečišťovalo vodu. Postupem doby byla podoba roubení či zábradlí stále více architektonizována, artikulována.

Kašna i fontána jsou především drobnou architekturou podle povahy věci a jejích znaků. Moc na tom nemění ani fakt, že nejméně s počátkem pozdní gotiky se na kašnách objevuje figurativní nebo jinak naturální plastická výzdoba, jak to bylo ostatně běžné u každé architektury oné epochy. V době pozdní gotiky a renesance bylo obtížné stanovit, kdo je sochařem a kdo architektem, když tyto dvě profese prakticky splývaly. Nejznámější po atnická kašna (fontána) je od člena známé rodiny architektů a sochařů Nicola Pisana v Perugii ze 70. let 13. století. Především však několik veleznámých fontán římských v popředí s Fontanou dei Trevi je podřazeno ve většině uměnovědných knih pod díly architektonickými. Také Fontana dei Trevi od Nicolo Salviho a Gian Lorenza Berniniho, jež je především znám jako architekt kolonády nám Sv. Petra. Nakonec fenomén více než podstatný je, že autorem neznámější brněnské kašny a také jedné z nejcennějších u nás je Johann Bernard Fischer z Erlachu, veleznámý barokní architekt rakouský. Nedivte se proto, že právem považujeme úkol návrhu fontány pro brněnské dominikánské náměstí též za úkol architektonický, kterým nepochybně je, i když jde jen o úkony drobnějšího charakteru. Ne náhodou všechny soutěže na ryze výtvarné dílo (např. figurální plastika) jsou soutěžemi kombinovanými; výtvarně-architektonickými. Přitom u fontány je architektonický podíl minimálně poloviční, ne-li dominantní.

Vážený pane magistře, doufám, že se nám tímto podařilo vyjasnit vydání neregulérnosti. V případě, že se rozhodnete uspořádat řádnou soutěž dle platného právního řádu ČR, naše nabídka bezplatné pomoci stále trvá.

S pozdravem

Ing. arch. Dalibor Borák
předseda
České komory architektů

